

OD REDAKCJI

Przed dwunastoma laty, w trzecim numerze „Politei”, ogłosiłem w związku ze śmiercią Ojca Świętego Jana Pawła II tekst, którego tytuł nawiązywał do fragmentu Jego *Testamentu: Niewymownie trudne i niespokojne czasy...* Przytoczyłem w nim słowa Zmarłego nie tylko o tym, że *Kościół znajduje się w okresie takiego prześladowania, które w niczym nie ustępuje pierwszym stuleciom*, a nawet *je przewyższa co do stopnia bezwzględności i nienawiści*, czego w wielu miejscach świata wciąż doświadczamy. Przytoczyłem też słowa również znajdujące potwierdzenia po kilkunastu latach: o tym, że *tylu ludzi ginie niewinnie*, dopowiedzmy: nawet w bezpośredniej bliskości naszego kraju. Zainteresowanie Jana Pawła II, wówczas nawet nie błogosławionego jeszcze, dzisiaj już świętego, sprawami międzynarodowymi było wielkie. Nie tylko był On przecież głową Kościoła rzymskokatolickiego, Stolicy Apostolskiej; był także monarchą Państwa Watykańskiego i z racji pełnienia obu tych godności włączał się w prace nad regulowaniem stosunków z różnymi krajami i w działania na rzecz pokoju w różnych częściach świata, stale zatroskany o stan spraw człowieka niezależnie od jego koloru skóry, płci, narodowości i warstwy społecznej, do jakiej należy.

Pragnąc uczcić świętego już Jana Pawła II, oddajemy do rąk Czytelników szczególny numer naszego pisma, prezentujący wystąpienia wygłoszone na dwóch wielce interesujących spotkaniach, jednego w Krakowie, drugiego w Rzymie, dwóch miastach, z którymi Święty był związany szczególnie. Wprawdzie zdecydowaliśmy o odwróceniu ich kolejności (współorganizowane przez Ambasadę RP i Papieski Uniwersytet Gregoriański spotkanie w Rzymie odbyło się 15 listopada 2005 r., dla uczczenia osiemdziesiątej rocznicy podpisania pierwszego konkordatu, a spotkanie w Krakowie w październiku 2013 r.), uczyniliśmy to jednak nie tylko dlatego, że najpierw Karol Wojtyła związany był z miastem pod Wawelem i Uniwersytetem Jagiellońskim, a później Jan Paweł II z Wiecznym Miastem i Stolicą Piotrową, ale także dlatego, by zarysować szerszy kontekst aktywności dyplomatycznej Stolicy Apostolskiej i na tym tle pełniej ukazać działania zmierzające do zawarcia konkordatu z Rzeczpospolitą Polską i próby jego

realizacji. Przedstawiamy teksty przygotowane przez hierarchów Kościoła, polityków, uczonych i dziennikarzy z wielu krajów, także tych, którzy brali udział już to w aktywności dyplomatycznej Stolicy Apostolskiej, już to w pracach nad konkordatem zawartym w 1993 r., zestawianym z umową z 1925 r.

Pragnę gorąco podziękować kilku osobom, bez których pomocy niepodobna byłoby zgromadzić teksty tak znakomitych Autorów. W pierwszej kolejności wdzięczny jestem Pani Premier, Minister, Ambasador dr Hannie Suchockiej, która nie tylko udostępniła nam teksty z konferencji rzymskiej, ale także przygotowała wprowadzenie do nich i tekst prezentujący ocenę konkordatu po dwudziestu latach od jego podpisania; co więcej, zdołała ona przygotować artykuł *Jan Paweł II wobec zmian w Polsce w związku z wejściem do Unii Europejskiej* prezentowany Czytelnikowi w pierwszej części. Część ta nie mogłaby powstać bez pomocy Pana dr. Krzysztofa Strzałki, adiunkta w Instytucie Europeistyki, jednostki Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politycznych UJ, byłego konsula generalnego RP w Mediolanie, głównego organizatora konferencji z 2013 r., która powiodła się dzięki współpracy z Instytutem Dialogu Międzykulturowego im. Jana Pawła II w Krakowie, kierowanym przez Panią Agatę Szutę (słowa wdzięczności kieruję również pod adresem Pani Dyrektor). Dziękuję wreszcie Panu Piotrowi Samerkowi, przez wiele lat współpracującemu z Panią Ambasador Suchocką na placówce przy Stolicy Apostolskiej, który opracował część publikowanych tekstów i stale gotów był wspierać prace redakcji naszego pisma.

Szczególne słowa podziękowania składam Jego Eminencji Księdzu Kardynałowi Stanisławowi Dziwiszowi zarówno za to, że zgodził się przyjąć patronat nad spotkaniem krakowskim w 2013 r., jak i za to, że przez tak wiele lat towarzyszył Świętemu Janowi Pawłowi II w Jego posłudze sprawowanej w „niewymownie trudnych i niespokojnych czasach”.

Prezentowany tom jest znakiem hołdu składanego Świętemu, a zarazem znakiem wdzięczności członków społeczności Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politycznych dla pierwszego Polaka papieża, który również w działalności dyplomatycznej kierował się zasadą znaną wszystkim pracownikom i studentom Uniwersytetu Jagiellońskiego: *plus ratio quam vis*; zasadą, o której należy pamiętać również w naszych, znaczących tak wieloma konfliktami, wciąż „niewymownie trudnych i niespokojnych czasach”.

Bogdan Szlachta
Redaktor naczelny „Politei”